

PINNGORTITALERIFFIK · GRØNLANDS NATURINSTITUT

Årsberetning 2003

I N D H O L D

Forord	3
Lidt om året der gik	4
Fagligt arbejde	6
Pinngortitaleriffiks rammer	9
Aktiviteter i 2003	18

Pinngortitaleriffik · Grønlands Naturinstitut

Årsberetning 2003

Redaktion: **Lene Therkildsen, Milik Publishing**

Grafisk tilrettelæggelse: **Karen Nørgaard, Tegnestuen Tita**

Forsidefoto: **Lene Kjær**

ISSN: **1397-6109**

ISBN: **87-91214-06-8**

Årsberetningen udkommer kun i elektronisk format. En Pdf-fil med beretningen kan downloades fra

<http://www.natur.gl/publikationer/årsrapporter>

Pinngortitaleriffik · Grønlands Naturinstitut · Postboks 570 · 3900 Nuuk

Tlf. +299 36 12 00 · Fax +299 36 12 12 · E-mail info@natur.gl · **www.natur.gl**

F O R O R D

C. Egevang

Hermed foreligger Pinngortitaleriffiks årsberetning for 2003. Beretningen indeholder en kort omtale af udvalgte begivenheder i årets løb, en kort beskrivelse af instituttets faglige og formidlingsmæssige arbejde, generelle oplysninger om fysiske rammer, økonomi, samarbejdsprojekter og personale samt en liste over aktiviteter i 2003 – møder, feltarbejde, foredrag, udgivelser m.m.

Fra og med 2003 udkommer årsberetningen kun i elektronisk form som Pdf-fil. Samtidig er den reduceret til kun at rumme væsentlige faktuelle oplysninger, hvor den tidligere også indeholdt en række journalistiske indslag om udvalgte emner. Den faglige formidling vil nu primært foregå via artikler i Pinngortitaleriffiks populære blad Pitu, via vores hjemmeside og gennem andre medier. Med denne ændring ønsker vi dels at reducere en række omkostninger, dels i højere grad at fokusere den popu-

lære formidling og målrette den bedre mod relevante modtagere.

Pinngortitaleriffiks bestyrelse fastlagde i starten af 2003 en strategiplan vedrørende instituttets faglige arbejde og institutionsmæssige udvikling gældende for perioden 2003-2007. Denne og andre oplysninger om instituttets faglige arbejde og organisation kan findes på vores hjemmeside – www.natur.gl

God læsning!

Klaus H. Nygaard
Direktør

L I D T O M Å R E T D E R G I K

I starten af året deltog et hold fra Pinngortitaleriffik i Nuuk Sneskulptur Festival. I konkurrence med en lang række andre hold blev der arbejdet hårdt på den 9 kubikmeter store sneklods i tre dage. Figuren vakte megen opsigt, og der faldt mange sjove kommentarer under arbejdet. Anstrengelserne blev kronet med en førstepris i den figurative kategori.

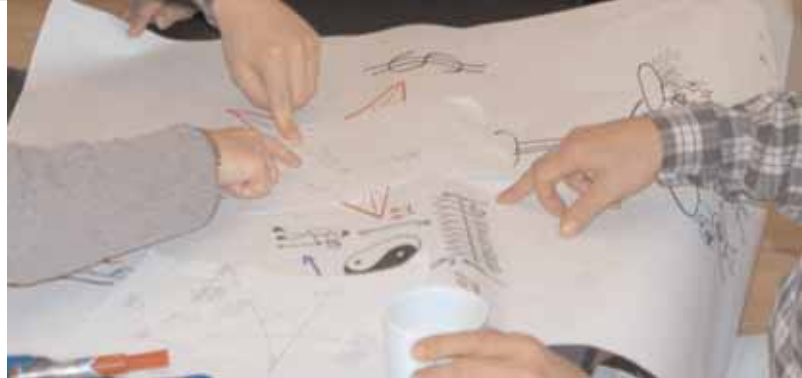
Igen i 2003 deltog Pinngortitaleriffik i Kulturnatten, hvor ca. 800 gæster fik lejlighed til at se laboratorierne, høre om instituttets arbejde og deltage i små konkurrencer. Et foredrag med titlen Rejer, sex og penge trak mange tilhørere, der fik en indføring i rejens mystiske biologi og biologernes arbejde med Grønlands vigtigste ressource. Kulturnatten blev også markeret med åbningen af en udstilling om hellefisk og dybhavet ud for Grønland. Gæsterne kunne bl.a. kigge ud gennem vinduerne i en ubåd og se de mærkelige skabninger, der lever i det mørke dyb.

Året igennem modtager Pinngortitaleriffik flere tusinde besøgende. Instituttet er højt på listen over Nuuk's seværdigheder og besøges bl.a. af mange turister. De flotte bygninger og instituttets centrale betydning i samfundet medfører også mange officielle besøgende, når Hjemmestyret gæstes af mi-

nistre, ambassadører og andre. Særlig relevant for Pinngortitaleriffik var et besøg af den danske miljøminister, H.C. Schmidt, hvor der var lejlighed til at drøfte betydningen af den danske miljøstøtte til Arktis. Pinngortitaleriffik og det grønlandske samfund nyder stor glæde af denne ordning i forbindelse med en lang række projekter.

Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland fejrede sit 125 års jubilæum i Nuuk i maj. I den anledning lagde Pinngortitaleriffik lokaler til den afsluttende gallamiddag, hvor det flotte kantineum dannede rammen om en vellykket aften. Kronprins Frederik deltog som protektor for Kommissionen, og blandt gæsterne var bl.a. videnskabsminister Helge Sander og repræsentanter for Grønlands Landsstyre og Landsting.

Pinngortitaleriffik fik i løbet af året lejlighed til at informere om sit formål og igangværende arbejde overfor bl.a. KNAPK's hovedbestyrelse og Landstingets Miljø- og Fredningsudvalg. I forbindelse med vigtig ny rådgivning er der desuden afholdt velbesøgte møder med interesseorganisationer, forvaltere og pressen. Kontakten med brugerne bliver styrket væsentligt på denne måde. I tillæg er der

afholdt flere workshops med deltagelse af lokale interessenter. Bl.a. blev der afholdt en workshop med stor deltagelse fra KNAPK om forskning og forvaltning vedrørende rensdyr. Der blev også holdt en international workshop om, hvorledes socioøkonomiske forhold kan integreres i det naturvidenskabelige arbejde med klima og økologiske forhold. Intentionen er at få en viden om klimaforandrings betydning for både de økologiske og samfundsmæssige forhold i Grønland.

Efter at Pinngortitaleriffik har fået sit gæstehus, er mulighederne for at afholde sådanne workshops blevet stærkt forbedret. Også flere internationale, videnskabelige arbejdsgrupper vælger nu at afholde deres møder her. Således afholdt NAMMCO's videnskabelige komite for første gang sit årlige møde ved Pinngortitaleriffik, så huset i november summende af videnskabelig aktivitet med Nordatlantens havpattedyr i fokus.

Det årligt tilbagevendende besøg af det tyske forskningsskib Walther Herwig i forbindelse med undersøgelser af torskebestanden ved Øst- og Vestgrønland blev markeret med en velbesøgt aften for fiskere, forskere og andre interesserede. De allerseneste resultater blev præsenteret, og poten-

tialet for torskens mulige tilbagevenden til de grønlandske farvande blev ivrigt diskuteret.

Hjemmestyrets kampagne for bæredygtighed, Tullugaq, kom for alvor i gang i 2003. Pinngortitaleriffik deltog i den forbindelse i borgermøder, dialogmøder og møder med kommunalbestyrelser og interesseorganisationer flere steder på kysten. Mange steder var der livlig debat, og møderne kunne godt trække ud til sent på aftenen. Pinngortitaleriffik fik herunder mulighed for at præsentere sin funktion som leverandør af uafhængig videnskabelig dokumentation og rådgivning, og fik således præciseret forskellen på forskernes, forvalternes og beslutningstagernes roller i forbindelse med regulering af fangst og fiskeri.

Afdelingen for fisk og rejer

Afdelingen har ansvaret for at udarbejde den biologiske rådgivning vedrørende udnyttelse og beskyttelse af de arter, der har størst fiskerimæssig betydning for samfundet. I 2003 har arbejdet været koncentreret om forskning, overvågning og rådgivning vedrørende rejer, krabber, hellefisk, torsk og rødfisk. Derudover har afdelingen i mindre grad beskæftiget sig med arter som stenbider, kammusling, laks, lodde og sild.

Forskerne anvender både oplysninger fra fiskeriet og fra instituttets egne biologisk-videnskabelige undersøgelser som grundlag for rådgivningen. Resultaterne af undersøgelserne bliver fremlagt i internationale videnskabelige organer, hvor forskere fra medlemslandene sammenholder og vurderer de videnskabelige oplysninger om udviklingen i de forskellige bestande. Herefter udarbejder forskerne den biologiske rådgivning, som Pinngortitaleriffik afleverer til Grønlands Landsstyre.

Afdelingen udfører en række rutineopgaver som led i det faglige arbejde. Det drejer sig bl.a. om indtastning og analyse af oplysninger fra logbøger, bestemmelse af alder på fisk gennem aflæsning af øresten, indsamling og analyse af måleprøver fra fiskeriet, undersøgelse af modningsstadier på æg fra krabber, analyser af fiskeristatistik samt planlægning og gennemførelse af årligt tilbagevendende bestandsundersøgelser af rejer, krabber, hellefisk, torsk og laks. Derudover planlægger og udfører afdelingen løbende nye forskningsprojekter, udarbejder rapporter, mødedokumenter, videnskabelige artikler og rådgivning samt deltager i internationale møder i videnskabelige sammenhænge.

Endelig indsamler Pinngortitaleriffik hydrografiske data, som bl.a. videresendes til internationale databaser til brug for den internationale klimaforskning.

R. P. Frandsen

Afdelingen lægger vægt på at øge kontakten til hele fiskeriområdet for at forbedre samarbejde og udveksling af viden mellem fiskere, biologer, fiskerikontrollører, jagt- og fiskeribetjente og interesseorganisationer. Medarbejderne mødes derfor lokalt med interesserede, når der er mulighed for det, for at få oplysninger om de lokale fiskeres erfaringer med ressourcerne og præsentere og diskutere undersøgelsesmetoder, resultater, rådgivning og biologiske spørgsmål. Derudover deltager medarbejderne i seminarer om fiskerispørgsmål og underviser i aktuelle sammenhænge.

Medarbejderne deltager i det internationale videnskabelige arbejde om forskning og rådgivning for de arter, afdelingen beskæftiger sig med. Afdelingen er repræsenteret i følgende internationale organer:

- Northwest Atlantic Fisheries Organization, NAFO
- International Council for the Exploration of the Sea, ICES
- North Atlantic Salmon Conservation Organization, NASCO
- North East Atlantic Fisheries Commission, NEAFC
- Nordisk Arbejdsgruppe for Fiskeriforskning, NAF

C. Egevang

Afdelingen for pattedyr og fugle

Afdelingen udarbejder Pinngortitaleriffiks videnskabelige rådgivning vedrørende udnyttelsen og beskyttelsen af havpattedyr, landpattedyr, fugle og vegetation. Afdelingen beskæftiger sig udelukkende med de arter, der har samfundsmæssig betydning. I 2003 har arbejdet været koncentreret om forskning og overvågning vedrørende hvidhval, narhval, vågehval, finhval, hvalros, isbjørn, klapmyds, grønlandssæl, rensdyr, moskusokse, polarlomvie, almindelig ederfugl, kongeederfugl og vegetation.

Afdelingen udfører en række rutineopgaver som led i det faglige arbejde. Det drejer sig bl.a. om aflæsning af alder på tænder fra sæler, hvidhvaler, narhvaler og rensdyr, indtastning af data, bearbejdning af biologiske prøver, analyse af fangststatistik, håndtering af mærker og biologiske prøver samt planlægning og gennemførelse af faste overvågningsopgaver. Derudover planlægger og udfører afdelingen løbende nye forskningsprojekter, udarbejder rapporter, mødedokumenter, videnskabelige artikler og rådgivning samt deltager i internationale møder i videnskabelige sammenhænge.

En del af undersøgelserne bliver udført i samarbejde med lokale fangere samt jagt- og fiskeribetjentene. Desuden har Pinngortitaleriffik indgået aftaler med lokale fangere, så de nu står for indsamlingen af oplysninger om ynglende ederfugle og om rensdyr og moskusokser i en række områder. Fangerne indsamler oplysningerne, således at de kan indgå som grundlag for instituttets rådgivning. Instituttet arbejder til stadighed på at udbygge

denne form for samarbejde samt at øge udvekslingen af viden mellem fangere og biologer. Dette sker bl.a. gennem en større direkte kontakt til lokale fangere i forbindelse med igangværende projekter. Derudover prioriterer medarbejderne at mødes med lokale interessenter i forbindelse med feltarbejde, at deltage i relevante seminarer og lignende.

Medarbejderne deltager i det internationale videnskabelige arbejde om forskning og rådgivning for de arter, afdelingen beskæftiger sig med. Afdelingen er repræsenteret i følgende internationale organer:

- North Atlantic Marine Mammal Commission, NAMMCO
- The International Whaling Commission, IWC
- Joint Commission on Conservation and Management of Narwhal and Beluga, JCNB
- IUCN Polar Bear Specialist Group
- IUCN Seal Specialist Group
- Walrus International Technical and Scientific Committee, WITS
- Circumpolar Seabird Working Group, CSWG
- ICES/NAFO (se Afdelingen for fisk og rejer) – arbejdsgruppe vedrørende grønlandssæl og klapmyds

J. Odgaard

J. Odgaard

Informationssekretariatet

Sekretariatet varetager Pinngortitaleriffiks interne og eksterne formidlingsopgaver. Opgaverne bliver udført i tæt samarbejde med medarbejderne i de to faglige afdelinger. Sekretariatet har bl.a. den løbende kontakt til pressen, vedligeholder instituttets hjemmeside, tilrettelægger og redigerer instituttets blad PITU, arrangerer offentlige møder, udarbejder og redigerer diverse trykte udgivelser og viser gæster rundt i huset. Informationsmedarbejderen vejleder desuden instituttets medarbejdere i formidlingsspørgsmål.

Derudover udfører sekretariatet mindre direktionsopgaver.

Pinngortitaleriffik har opprioriteret arbejdet med at formidle resultater af instituttets arbejde til samfundet. Der er i årets løb udsendt et antal pressemeddelelser og artikler om forskningsresultater, og derudover har Pinngortitaleriffik produceret fire radioudsendelser i KNR radio i 2003, hvor følgende emner blev belyst:

Marts 2003 – Pinngortitaleriffiks rolle og funktion i samfundet, hvordan foregår rådgivningsprocessen, og hvorledes prioriteres de arter, der undersøges.

April 2003 – Den grønlandske krabbebestand og

Pinngortitaleriffiks planer for fremtidige undersøgelser af krabber.

Maj 2003 – Information om hellefiskebestanden i Grønland og den biologiske rådgivning.

Juni 2003 – Status for torskebestanden, biologisk rådgivning og samarbejde omkring undersøgelser af udenskærs torskebestande.

I forbindelse med Hjemmestyrets kampagne om bæredygtig udnyttelse af de levende ressourcer, Tulugaq, har Pinngortitaleriffik bidraget væsentligt i form af levering og kvalitetssikring af faktuelle biologiske oplysninger. Udover dette deltager instituttets informationsmedarbejder sammen med en biolog på kampagnature rundt i landet og besøgte i 2003 Upernavik, Uummannaq, Maniitsoq og Sisimiut kommuner.

Udover disse kampagnature har Informationssekretariatet været på informationsture i Maniitsoq og Kangaamiut vedrørende lomvie- og rideovervågning.

Instituttets blad PITU udkom ikke i 2003, da den mere direkte og interaktive formidling blev prioriteret.

Formål

Pinngortitaleriffik er Grønlands Hjemmestyres center for naturforskning. Institutet skal indsamle og opbygge viden om de levende ressourcer (planter og dyr) i og omkring Grønland. Denne viden skal primært anvendes som grundlag for den rådgivning, instituttet udarbejder til Hjemmestyret, der ønsker at sikre en bæredygtig udnyttelse af landets levende ressourcer, samt sikre miljøet og den biolo-

giske mangfoldighed.

Pinngortitaleriffik rådgiver Grønlands Hjemmestyre, kommuner og andre i forbindelse med forvaltning og udnyttelse af planter og dyr. Rådgivningen sker dels direkte til Landsstyret, dels gennem en række internationale organer, hvor Grønland er repræsenteret. Institutet repræsenterer desuden Grønland i forbindelse med en række internationale forpligtelser, som Grønland har inden for instituttets forskningsområder.

Instituttet er forpligtet til at offentliggøre resultaterne af sin forskning. Derudover skal instituttet oplyse offentligheden om miljø, natur og forskning inden for instituttets arbejdsområde.

Arbejdsopgaver

Pinngortitaleriffiks videnskabelige arbejde er hovedsageligt rettet mod

- ressourcevurderinger (bestandsopmålinger)
- bestandsopdelinger og -afgrænsninger
- enkelte arters reproduktions- og populationsbiologi
- fødebiologi og sammenspil mellem arter
- redskabsvurderinger og -udvikling

C. Egevang

C. Egevang

Forskningen foregår direkte ved biologiske undersøgelser (opmålinger af bestande, indsamling af prøver etc.) og indirekte gennem analyser af data fra fangst og indhandling.

Organisation

Pinngortitaleriffiks bestyrelse har det overordnede ansvar for instituttet og skal sikre, at det udfører de opgaver der er anført i loven om Grønlands Naturinstitut bedst muligt inden for de økonomiske rammer. Bestyrelsen fastlægger strategien for det faglige arbejde og godkender de årlige arbejdsprogrammer og budgetter.

C. Egevang

I 2003 havde bestyrelsen følgende sammensætning:

Daniel Thorleifsen, formand

Hans J. Høyer (Direktoratet for Miljø og Natur), næstformand

Lise Lennert Olsen (Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke)

Amalie Jessen (Direktoratet for Fangst og Fiskeri)

Ottooraq Frederiksen (SPS)

Leif Fontaine (KNAPK)

Peder Munk Pedersen (APK)

Carsten Hvingel (Pinngortitaleriffik)

Flemming Ravn Merkel (Pinngortitaleriffik)

Pinngortitaleriffiks direktør varetager den daglige ledelse af instituttet og repræsenterer instituttet udadtil. Direktøren skal sikre, at instituttet udfører arbejdsopgaverne bedst muligt ud fra de rammer, bestyrelsen har udstukket.

Der er tilknyttet et rådgivende udvalg til bestyrelsen. Udvalget skal bl.a. rådgive bestyrelsen i forbindelse med udarbejdelse og godkendelse af instituttets arbejdsprogrammer og langsigtede strategier. Derudover skal udvalget bedømme instituttets forskning og faglige udvikling.

Pinngortitaleriffik er organiseret med to faglige afdelinger, Afdelingen for fisk og rejer samt Afdelingen for pattedyr og fugle, en administrationsafdeling samt et informationssekretariat. Hver afdeling ledes af en afdelingschef/kontorchef, der refererer direkte til direktøren. Informationssekretariatet er en stabsfunktion med direkte reference til direktøren.

Finansiering

Pinngortitaleriffiks aktiviteter er hovedsageligt finansieret via basisbevilling fra Grønlands Hjemmestyre. I 2003 udgjorde bevillingen 40,8 mio. kr. iberegnet budgetterede indtægter på 1,7 mio. kr. i forbindelse med drift af gæstehus og skibe.

I 2003 havde Pinngortitaleriffik ekstraordinære indtægter på 1,1 mio. kr., hvorved det faktiske budget udgjorde 41,9 mio. kr. Heraf blev 14,5 mio. kr. brugt til lønninger og 26,9 mio. kr. til øvrige udgifter. Forbruget var således 0,5 mio. kr. mindre end budgetteret, hvilket skyldes omdisponering af aktivitet vedr. storhvaler. Driften af instituttets to skibe udgjorde 14,0 mio. kr. af det samlede finanslovsbudget.

I tillæg til finanslovsbevillingen modtager Pinngortitaleriffik årligt eksterne bevillinger til en række forskningsprojekter, hvoraf nogle strækker sig over flere år. I 2003 udgjorde det samlede forbrug af eksterne bevillinger 5,2 mio. kr.

I 2003 havde Pinngortitaleriffik en samlet omsætning på 46,6 mio. kr.

Finanslovsbevilling	39,1
Mindreforbrug	-0,5
Finanslovsbevilling (indtægter)	1,7
Ekstraordinære indtægter	1,1
Eksterne bevillinger	5,2
I alt	46,6

Eksternt finansierede projekter

I tillæg til finansloven indhenter Pinngortitaleriffik løbende eksterne bevillinger fra fonde, forskningsråd etc. I 2003 anvendte instituttet eksterne midler til følgende projekter:

Finansiering og projekt	Forbrug i 2003
-------------------------	----------------

Miljøstyrelsen

Anskydning af ederfugle	54.000
Havterne i Diskobugt	44.000
Isen ved Vestgrønland	108.000
Biodiversitet	343.000
Narhvaler assessment/bestandsopgørelse	835.000

Kommissionen for Videnskabelige

Undersøgelser i Grønland

Ph.d.-projekt vedrørende fugle	464.000
Ph.d.-projekt vedrørende krabber	238.000
Socioøkonomi og levende ressourcer	553.000
Narhvalers kraniometri	19.000
Udstilling om Grønlandshvaler	36.000

Forskningsstyrelsen

Ph.d.-projekt vedrørende sæler	216.000
--------------------------------	---------

Nordisk Ministerråd

Byttefisk	243.000
Workshop, rensdyr	135.000
Rejerekuttering	277.000
Socioøkonomisk workshop	256.000

Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

METACOD-projekt	20.000
Konferencerejse, ungulater	20.000
Konferencerejse, dybhavs fisk	20.000
Ph.d.-projekt, hellefisk	11.000
Torsk review artikel	20.000
Zooplankton artikel	60.000
Konferencerejse, zooplankton	9.000
ICES WGFS	16.000
Konferencerejse, bundfisk	14.000

Direktoratet for Miljø og Natur

Små bestande af rensdyr og moskusokser	64.000
Rensdyr workshop	20.000
POP i isbjørne	62.000

Den internationale hvalfangstkommission (IWC)

Spring af storhvaler	192.000
----------------------	---------

Danmarks Miljøundersøgelser

Havterneprojekt	299.000
Naturturisme i Østgrønland	150.000

EU

Europhlukes	132.000
-------------	---------

National Geographic Society

Spring af grønlandshvaler	136.000
---------------------------	---------

Aage V. Jensens Fonde

Levende ressourcer	141.000
--------------------	---------

Total	5.207.000
--------------	------------------

Samarbejde

Pinngortitaleriffik deltager aktivt i det internationale forsknings samarbejde vedrørende levende ressourcer i det arktiske område, og samarbejder i den forbindelse i større og mindre grad med en lang række forskningsinstitutioner i ind- og udland. Samarbejdet foregår hovedsageligt gennem videnskabelige arbejdsgrupper og fælles forskningsprojekter. Desuden er forskere fra instituttet tilfornordnede ved kommissionsmøder i internationale forvaltningsorganer, hvor Grønland er repræsenteret samt ved Grønlands Hjemmestyres forhandlinger med andre lande om udnyttelse og forvaltning af fælles ressourcer.

Instituttet søger til stadighed at udbygge samarbejdet med andre institutioner, der arbejder med beslægtede fagområder, og i Grønland har instituttet bl.a. et velfunderet samarbejde med interesseorganisationerne, kommunerne, direktoraterne og andre forskningsinstitutioner som Grønlands Statistik.

Samarbejdsaftaler

KNAPK

Som noget nyt er der i 2003 indgået en skriftlig aftale mellem KNAPK og Pinngortitaleriffik for at styrke dialog og samarbejde. KNAPK som interesseorganisation og Pinngortitaleriffik som uafhængig forskningsinstitution har hver især en klar rolle i samfundet, og det er vigtigt for begge parter, at integritet og uafhængighed opretholdes i en gensidig respekt. Dette udelukker dog ikke, at der er en lang række områder, hvor der er fælles interesser, og hvor der kan etableres et frugtbart samarbejde. Eksempelvis er der fælles interesse i at opnå det mest nøjagtige billede af status, tendenser og årsager til ændringer for både udnyttede og uudnyttede bestande af levende ressourcer. Gensidig udveksling af viden er herunder særligt relevant.

KNAPK og Naturinstituttet har derfor etableret et dialogforum på ledelsesniveau og vil gennem dette udvikle et egentligt samarbejde, f.eks. i form af arbejdsgrupper, netværk og fælles projekter. Disse kan udvikles for økonomiske ressourcer fra KNAPK og Pinngortitaleriffik, eller det kan forsøges at skaffe ressourcer fra anden side i fællesskab.

Samarbejdsprojekter kan f.eks. omfatte

- indsamling og registrering af lokal viden
- indsamling og registrering af videnskabelige data
- metodeudvikling
- informationsvirksomhed

Vellykkede samarbejdsprojekter forventes at styrke den gensidige tillid og forståelse.

Danmarks Miljøundersøgelser, DMU

Aftalen drejer sig bl.a. om brug af undersøgelses-skibet Adolf Jensen samt brug af institutionernes faciliteter i hhv. Roskilde og Nuuk. Pinngortitaleriffik og DMU's Afdeling for Arktisk Miljø har desuden et tæt fagligt samarbejde bl.a. vedrørende havfugle, havpattedyr, rensdyr og vegetation, indsamling og analyse af prøver samt opbygning af rammer for udveksling og anvendelse af videnskabelige data. Endelig yder DMU faglig bistand vedrørende formidlingsopgaver.

Møreforskning, Ålesund, Norge

Hensigten med aftalen er at styrke den faglige kompetence ved institutionerne vedrørende fiskeriresourcer i de grønlandske havområder og øge det faglige grundlag for den biologiske rådgivning. Samarbejdet udmøntes i konkrete samarbejdsprojekter om forskning og redskabsudvikling.

Københavns Universitet,

Det Naturvidenskabelige Fakultet

Hensigten med aftalen er primært at styrke den faglige kompetence ved institutionerne. Samarbejdet omhandler således gensidig udnyttelse af institutionernes faciliteter i Danmark og Grønland,

C. Egevang

C. Egevang

R. P. Frandsen

udveksling af data og ekspertise, fælles projekter samt undervisning.

Danmarks Meteorologiske Institut, DMI

Pinngortitaleriffik og DMI har forsat en konsulentaf-tale om indsamling og bearbejdning af hydrografiske data fra grønlandske farvande. DMI fremsender data til ICES og NAFO i henhold til den internationale aftale om registrering af hydrografiske forhold.

Danmarks Fiskeriundersøgelser, DFU

Pinngortitaleriffik har indgået en samarbejdsaftale med DFU for at sikre faglig backup på seniorniveau i forbindelse med vurdering af fiskebestande. Aftalen omfatter bl.a. udstationering af DFU-medarbejdere ved Pinngortitaleriffik i Nuuk og mulighed for kortere eller længere uddannelsesophold. Aftalen er desuden indgået med henblik på at styrke samarbejdet om EU-finansierede forskningsprojekter i Grønland.

F Y S I S K E R A M M E R

L. Kjær

Bygninger

Pinngortitaleriffik har adresse i den nyere bydel Nuussuaq øst for Nuuk. Her er for få år siden opført to nye bygninger indrettet til instituttets brug. Bygningerne er skænket til Grønlands Hjemmestyre af Aage V. Jensens Fonde fra Danmark. Hovedbygningen rummer kontorer, laboratorier, lagerrum, værksted, bibliotek, kantine og mødelokaler. Annekset rummer gæsteværelser, gæstelejligheder, garage samt et multirum til undervisning, workshops o.lign.

Det er muligt for ansatte ved beslægtede institutioner at leje værelser og evt. kontor for en kortere eller længere periode.

Skibe

Pinngortitaleriffik driver to undersøgelsesskibe og afholder udgifterne til drift og vedligehold over basisbevillingen fra Grønlands Hjemmestyre. Hvert tredje år modtager instituttet en ekstrabevilling over finansloven til dækning af udgifter til værftsophold.

Adolf Jensen (bygget i 1967, 167 BRT) bliver hovedsageligt benyttet til indenskærs undersøgelser af hellefisk, krabber og torsk samt til indsam-

ling af prøver i forbindelse med miljøundersøgelser. Skibet blev bygget som undersøgelsesskib og er indrettet med våd- og tørlaboratorium samt computer og teknisk udstyr til indsamling af diverse prøver. Skibet anvendes med stationære fiskeredskaber som langline, tejner og garn.

Paamiut (bygget i 1971, 721 BRT) bliver hovedsageligt benyttet til udenskærs undersøgelser af rejer, hellefisk, krabber og dybvandsfisk som skolæst, rød-fisk og havkat. Skibet er en hæktrawler indrettet med våd- og tørlaboratorium samt computere, hydrografisk udstyr og andet teknisk udstyr relevant for prøvetagning og behandling.

Begge skibe drives gennem en samarbejdsaftale med Royal Greenland. Instituttet søger at chartre skibene ud i de perioder, hvor de ikke bliver anvendt til videnskabelige formål.

P E R S O N A L E

Fastansatte medarbejdere:

Navn	Stilling	Ansæt	Fratrædt
Berthelsen, Hans	Pedel	1.2.2003	
Born, Erik W.	Seniorforsker	1.12.1983	
Burmeister, AnnDorte	Forsker	1.5.1996	
Christoffersen, Casper	Biologassistent	1.10.2000	15.6.2003
Cuyler, Laura Christine	Forsker	1.10.1996	
Frandsen, Rikke	Forsker	1.8.2002	
Geisler, Arne Kristian	Biologassistent	1.12.2003	
Hansen, Malene	Kontorassistent	9.10.2000	
Hatting, Lotte	Kontorfuldmægtig	1.5.2002	
Heide-Jørgensen, Mads Peter	Seniorforsker	1.7.1988	
Heilmann, Lars	Biologassistent	1.8.1995	
Hvingel, Carsten	Forsker	1.3.1995	
Isaksen, Christian	Biologassistent	15.8.2001	
Kannevorff, Per	Seniorrådgiver	1.7.1967	
Kingsley, Michael C.S.	Afdelingschef	1.9.1998	
Kreutzmann, Lars	Pedel	1.9.1997	31.1.2003
Kristensen, Emma	Informationsmedarbejder	1.12.2001	
Kristensen, Ole Stenderup	Biologassistent	1.8.2002	
Lage, Stig	Kontorchef	1.11.1999	
Landa, Arild	Seniorforsker	1.9.1998	31.12.2003
Lillelund, Mads	AC-fuldmægtig	14.10.2002	1.10.2003
Lindberg, Hanne	AC-fuldmægtig	1.11.2003	
Mathæussen, Henning	Biologassistent	1.1.2003	
Mathæussen, Rene	Biologassistent	1.12.2002	
Merkel, Flemming Ravn	Forsker	1.1.1998	
Merkel, Janne	Biologassistent	1.2.1998	1.7.2003
Motzfeldt, Kristjana G.	Forsker	1.9.1995	
Nyeland, Jens	Seniorforsker	1.5.2002	
Nygaard, Klaus H.	Direktør	1.5.1984	
Nørlund, Ella	Kontorfuldmægtig	1.3.2000	
Pages, Jean Francois	Hushovmester	1.12.2000	
Rasmussen, Lotte	Biologassistent	1.11.2000	
Reimer, Lykke Geisler	Kontorelev	1.8.2001	
Rosing, Michael	Databaseadministrator	1.1.2000	
Rosing-Asvid, Aqqalu	Forsker	1.5.1993	
Siegstad, Helle	Afdelingschef	1.1.1992	
Simonsen, Claus S.	Forsker	1.10.1996	
Storr-Paulsen, Marie	Forsker	1.8.2002	
Wieland, Kai	Seniorforsker	1.7.2000	
Witting, Lars	Forsker	1.2.1998	

Projektansatte

Egevang, Carsten	Projektforsker	1.5.2002	
Jarre, Astrid	Projektseniorforsker	1.7.2002	1.12.2003
Nielsen, Søren S.	Projektforsker	1.6.2000	
Petersen, Søren Anker	Projektseniorforsker	1.8.1998	1.8.2003

Ansatte via samarbejdsaftale med Danmarks Fiskeriundersøgelser og Danmarks Miljøundersøgelser

Boje, Jesper	Seniorforsker	1.4.1986	
Jørgensen, Ole A.	Seniorforsker	21.9.1987	
Rydahl, Kirsten	Informationsmedarbejder	1.8.1995	31.12.2003

Fastansat skibspersonel via samarbejdsaftale med Royal Greenland

Madsen, Børge S.	Skipper, Paamiut
Hansen, Erik Krüger	Maskinchef, Paamiut
Heinrich, Flemming	Skipper, Adolf Jensen

Deltidsansatte og studentermedhjælpere

Simigaq Kaaka Broberg
Inaluk Brandt
Parnuna Petrina Egede
Leif Frederiksen
Louise Hansen
Mette Holm
Steffen Hjorth
Sannie Jacobsen
Karin Bohn Jensen
Sanna Lemming Kjær
Troels Kullberg
Marie Kjærgaard
Bjarne Lyberth
Aili Lage Labansen
Henrik Lund
Betina Høj Madsen
Rune Nielsen
Kristoffer Nielsen
Niels Guntofte Nielsen
Rasmus Nygaard
Sara Olsvig
Ulrik Plate
Kaj Sünksen
Jørgen Sethsen
Trine-Lee Wincentz Jensen

Adolf Jensen
Steffen Andersen
Pavia Berthelsen
Katrine Fabricius
Alex Hansen
Thomas Jensen
Sivert Platou Josefsen
Lars Peter Løvstrøm
Niels Mølgård
Erik Lars Olsen
Karen Marie Sandgreen
Kristian Skifte
Jan Sukuvara

Paamiut
Birgir Sivertsen
Erneraq Knudsen
Knud Petersen
Ole Vagn Sørensen
Johannes Nielsen
Finn Petersen
John Suenson
Mai Britt Nielsen
Poul Magnus Petersen
Jan Knudsen
Andreas Josefsen
Karl Peter Haggæussen
Thomas Fontaine
Kristian Nielsen
Malerso Mikaelson
Louise Nielsen
Morten Berthelsen
Marius Nielsen

Internationale møder

NAMMCO workshop om brugerviden og videnskabelig viden i forvaltningsbeslutningen.

3.-10. januar, Reykjavik, Island.

Canada-Grønland møde vedrørende fællesressourcer.

Januar, Ottawa, Canada.

Resource Selection Function (RSF) Workshop.

11.-12. januar, Laramie, Wyoming, USA.

Nordisk Arbejdsgruppe for Fiskeriforskning.

21.-22. januar, København.

CAFF møde/workshop. International forvaltnings- og forskningskoordinering af havfugle.

27.-31. januar, Tromsø, Norge.

Eco-Green møde.

10. februar, København, Danmark.

Seal Population Modelling and Assessment Workshop.

11.-13. februar, Woods Hole, Massachusetts, USA.

EU fiskeriforhandlinger med Hjemmestyret.

21.-25. februar, Bruxelles, Belgien.

NARP Conference on Arctic-Alpine Eco-systems and People in a Changing Environment.

24. februar-1. marts, Tromsø, Norge.

Forage fish in arcto-boreal systems – modelling for an Ecosystems Approach to Fisheries off West Greenland. Koordinerende møde.

24. februar-5. marts, Tromsø, Norge.

Europhlukes Consortium and Steering Committee Meetings.

9.-11. marts, Gran Canaria.

Biologging Symposium, Japan Institute for Polar Research.

17.-21. marts, Tokyo, Japan.

Workshop om Grønlands hydrografi med deltagere fra Danmarks Meteorologiske Institut og Danmarks Fiskeriundersøgelser.

18.-20. marts, Nuuk.

Workshop for planning population census of polar bears at Svalbard.

19.-21. marts, Oslo, Norge.

Scientific Council workshop on the precautionary approach to fisheries management.

31. marts-4. april, St. Johns, Canada.

International Council for the Exploration of the Sea (ICES), Working Group on North Atlantic Salmon (WGNAS).

31. marts-10. april, København.

ICES Northwestern Working Group.

Bestandsvurdering af hellefisk og rødfisk, Østgrønland, og torsk, Grønland.

27. april-6. maj, København.

ICES Working Group on Fisheries Systems.

29. april-2. maj, København.

ICES/GLOBEC Workshop on a Synthesis of the Cod and Climate Programme.

5.-7. maj, New Bedford, USA.

ICES/GLOBEC Working group on Cod and Climate Change.

7.-9. maj, New Bedford, USA.

Møde i styregruppen for det nordiske Miljø- og Fiskerisamarbejde, MIFI.

8.-9. maj, Stockholm, Sverige.

Møde i Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland, KVUG.

14. maj, Nuuk.

EU fiskeriforhandlinger med Hjemmestyret.

19.-23. maj, Ilulissat.

3rd International Zooplankton Production Symposium.

20.-24. maj, Gijon, Spanien.

Eco-Green møde. Koordinering af opgaver vedr. ansøgning til EU.

21.-22. maj, København, Danmark.

IWC Working Group on the North Atlantic Minke Whales RMP Implementation Review.

24.-25. maj, Berlin, Tyskland.

ESSAS Workshop.

26.-28. maj, Bergen, Norge.

55th meeting of the IWC Scientific Committee.

26. maj-6. juni, Berlin, Tyskland.

MetaCod, genetisk kortlægning af den Atlantiske torsk.

26.-29. maj, Reykjavik, Island.

ICES Advisory Committee for Fishery Management, ACFM, endelig biologisk vurdering af en række fiskebestande, herunder laks, lodde, torsk, hellefisk, rødfisk ved Grønland.

26. maj-4. juni, København, Danmark.

North Atlantic Salmon Conservation Organization (NASCO), årsmøde.

2.-6. juni, Edinburgh, Skotland.

NAFO Biologisk rådgivning om fiskebestande i Nordvestatlanten.

5.-20. juni, Halifax, Canada.

Workshop on Turning Science in Service of Native Communities.

11.-13. juli, Fairbanks Alaska.

Water Assessment workshop (DMU-DANCEA). 15. august, København.	ICES Annual Science Conference. 24.-27. september, Tallinn, Estland.	Eco-Green Socio-økonomisk workshop – Social and economic research related to the management of marine resources in West Greenland. 18.-20. november, Nuuk.
Nordisk Arbejdsgruppe for Fiskeriforskning, NAF. 18.-20. august, Turku, Finland.	Møde i Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland, KVUG. 3. oktober, København.	NAMMCO Scientific Working Group on minke and fin whales. 20.-22. november, København.
11th International Arctic Ungulate Conference (AUC). 24.-28. august, Saariselkä, Finland.	COSEWIC Marine Mammals Komité. 4.-5. oktober, Iqaluit, Nunavut.	Møde i styregruppen for Eco-Green. 25.-26. november, Nuuk.
Kursus-seminar om intellektuelle ejendomsrettigheder, genetiske ressourcer, traditionel viden og folkløse, arrangeret af Indigenous Peoples Secretariat (IPS). 27.-28. august, Nuuk.	WGCEPH, ICES-arbejdsgruppe indenfor forvaltning af blækspruttefiskeri. 6.-8. oktober, Grækenland.	11th meeting of the NAMMCO Scientific Committee. 25.-28. november, Nuuk.
ICES/NAFO's arbejdsgruppe for grønlands-sæler og klapmyds. 1.-8. september, Archangelsk, Rusland.	Water Assessment workshop (DMU-DANCEA). 8. oktober, Tórshavn, Færøerne.	Deep Sea Conference. Dybhavs fiskerier og -bestande, økologi, bestandsvurdering og management. 1.-4. december, Queenstown, New Zealand.
GIWA (Global International Waters Assessment) Regional Assessment Meeting Greenland med DMU og DANCEA. 3. september, Nuuk.	CEPHSTOCK, EU-projekt om bæredygtig udnyttelse af blæksprutter. 9.-10. oktober, Grækenland.	Konference om rekruttering af akademikere til fiskeriforskning. 4.-5. december, Tórshavn, Færøerne.
ICES Working Group on the assessment of demersal stocks in the North Sea and Skagerrak. Bestandsvurdering af fiskebestande i Nordsøen. 9.-18. september, Boulogne sur Mer, Frankrig.	SEARCH møde. 25.-28. oktober, Seattle, USA.	15th Biennial Conference on the Biology of Marine Mammals. 13.-19. december, Greensboro, USA.
NAFO Workshop on Mapping and Geostatistical Methods for Fisheries Stock Assessment. 10.-12. september, Dartmouth, Canada.	ESSAS møde. 29.-30. oktober, Seattle, USA.	Trepartsmøde om forvaltning af rød fisk, Island-Færøerne-Grønland. 18. december, København, Danmark.
Forage fish in arcto-boreal systems – modelling for an Ecosystems Approach to Fisheries off West Greenland. Koordineringsmøde. 10.-18. september, St. Johns, Newfoundland, Canada.	The human dimension – local interests in monitoring and management of caribou and muskoxen. Workshop arrangeret af Pinngortitaleriffik. 5.-6. november, Nuuk.	
	North Atlantic Fisheries Organization (NAFO), biologisk rådgivning vedr. rejer ved Vest- og Østgrønland samt Flemish Cap. 5.-11. november, Halifax, Canada.	
	Northeast Atlantic Fisheries Commission. Kvotefordeling i den nordøstlige Atlant af rød fisk, blåhvilling, sild, makrel. 10.-14. november, London, England.	

Nationale møder

Pinngortitaleriffik har været tilforordnet ved årets møder i Fiskerirådet, Fangstrådet og Landbrugsrådet.

Informationsmøde om torskebestanden og rådgivning med KNAPP.
5. februar, Nuuk.

Informationsmøde om torskebestanden og rådgivning med Erhvervsudvalget i Nuup Kommunea, Erhvervsafdelingen og KNAPP.
19. februar, Nuuk.

Tulugaq bæredygtighedskampagnen.
Planlægningsmøde om informationsture i Direktoratet for Fiskeri og Fangst.
12. marts, Nuuk.

Tulugaq, Upernavik, borgermøde, møde med interesseorganisationer, møde med kommunalbestyrelsen.
17.-21. marts, Upernavik.

Tulugaq, Uummannaq, borgermøde, møde med interesseorganisationer, møde med kommunalbestyrelsen.
22.-27. marts, Uummannaq.

Seminar med KNAPP's hovedbestyrelse om status for de forskellige levende ressourcer.
27. marts, Nuuk.

Møde om storhvalstællinger med repræsentanter fra KNAPK.
6. april, Nuuk.

Seminar om indenskærs hellefisk.
13.-15. maj, Nuuk.

Borgermøde, orientering om feltarbejde på Grønne Ejland.
3. juni, Aasiaat.

Deltagelse i fagmøde mellem Nunalerinermut Siunnersorteqarfik, Konsulenttjenesten for landbrug, og fåreholderne.
26. juni, Narsaq.

Deltagelse i den årlige generalforsamling for Savaatillit Peqatigiit Suleqaqatigiissut (SPS), Fåreholderforeningen.
27.-29. juni, Narsaq.

Borgermøde på Sarfaq Ittuk, information om Pinngortitaleriffik og havfugletællinger.
16. juli.

Borgermøde om fugletællinger.
18. juli, Maniitsoq.

Borgermøde om fugletællinger.
20. juli, Kangaamiut.

Møde med Maniitsoqs borgmester, Siverth K. Heilmann, vedr. havfuglemonitoring.
28. juli, Maniitsoq.

Rådgivningsmøde med Direktoratet for Miljø og Natur om fuglebekendtgørelsen.
26. august, Nuuk.

Møde om hellefisk med Direktoratet for Fiskeri og Fangst og Møreforskning.
15. oktober, Nuuk.

Dialogmøde med KNAPK.
28. oktober, Nuuk.

Tulugaq, Maniitsoq, borgermøde, møde med interesseorganisationer, møde med kommunalbestyrelsen, dialogmøde.
3.-7. november, Maniitsoq.

Bæredygtighedskampagne Tulugaq-rejse.
3.-12. november, Maniitsoq og Sisimiut.

Møde mellem Pinngortitaleriffik/Walter Herwig og interessenter om status for torskebestanden.
17. november, Nuuk.

Feltarbejde

Indsamling af selvøde polarlomvier.
Januar, Paamiut.

Moskusokse minimum- og flokstrukturtællinger.
Januar-marts, Kangerlussuaq og Sisimiut.

Udvekslinger med DFU's Dana, International Bottom Trawl Survey.
28. januar-27. februar, Nordsøen.

Hellefiskeindsamling i Nordgrønland.
10.-25. marts, Ilulissat og Uummannaq.

Krabbeundersøgelser ved Sisimiut i forbindelse med PhD-afhandling.
10.-16. april, Sisimiut.

Krabbeundersøgelser ved Disko Bugt/Qeqertarsuaq og Sisimiut i forbindelse med PhD-afhandling.
30. april-10. maj, Disko Bugt og Sisimiut.

Mærkning af grønlandshvaler.
1.-19. maj, Disko Bugt.

Biologiske prøver for at afdække kønsmodning og gydning hos hellefisken.
6.-15. maj, Maniitsoq og Ilulissat.

Indenskærs krabbetogt med Adolf Jensen i Disko Bugt og ved Sisimiut.
20. maj-16. juni, Disko Bugt og Sisimiut.

Biologiske prøver for at afdække kønsmodning og gydning hos hellefisker. 12.-13. juni, Maniitsoq.	Mærkning af narhvaler. 4.-26. august, Inglefield Bredning.	Hellefisketogt med Paamiut, monitorering af den udenskærs hellefiskebestand ved Vestgrønland. 16.-25. september, Davis Strait, Nuuk.
Ungtorske-survey, monitorering af indenskærs småtors omkring Nuuk og Sisimiut. 19. juni-11. juli, Nuuk og Sisimiut.	Revegeteringsforsøg og erosionsbekæmpelse i Vatnahverfi. 6.-15. august, Narsaq, Qaqortoq og Nanortalik kommuner.	Udenskærs krabbetogt ved Disko Bugt/Qeqertarsuaq og Sisimiut i forbindelse med PhD-afhandling. 22. september-5. oktober, Disko Bugt og Sisimiut.
Monitorering af havternebestanden på Grønne Ejland, Diskobugten. 30 dage i juni-juli, Grønne Ejland.	Biologiske prøver for at afdække kønsmodning og gydning hos hellefisker. 7.-8. august, Maniitsoq.	Vegetationsundersøgelser i Godthåbsfjorden. 4.-10. oktober, Nuuk.
Rejetogt med Paamiut, monitorering af rejebestanden ved Vestgrønland. 2.-21. juli, Nuuk, Ilulissat.	Mærkning af storhvaler. 15. august-13. september, Nuuk og Qaqortoq.	Biologiske prøver for at afdække kønsmodning og gydning hos hellefisker. 6.-10. oktober, Ilulissat.
Revegeteringsforsøg og erosionsbekæmpelse i Vatnahverfi. 9.-13. juli, Narsaq, Qaqortoq og Nanortalik kommuner.	Moskusokse minimum- og flokstrukturtællinger i indre Kangertittivaq Fjord, Østgrønland. 26. august-10. september, Illoqqortoormiut kommune.	Biologiske prøver for at afdække kønsmodning og gydning hos hellefisker. 14.-15. oktober, Maniitsoq.
Optællinger af diverse havfuglekolonier i Nuuk-området. Sommerperioden, Nuuk.	Krabbetogt med Paamiut, monitorering af den udenskærs krabbebestand ved Vestgrønland. 31. august-14. september, Paamiut og Maniitsoq.	Indsamling af lomvier i farvandet udfor Nuuk. Sammenlignende undersøgelse af lomvieføde 1967 med 2003/04. 13. november, Nuuk.
Hellefiske-survey med Adolf Jensen i Disko Bugt, monitorering af bestand. 14.-28. juli, Disko Bugt.	Indsamling af ridevinger fra brættet i Nuuk. Undersøgelse af andelen af europæiske og grønlandske rider i jagtudbyttet. 1. september-1. november, Nuuk.	Biologiske prøver for at afdække kønsmodning og gydning hos hellefisker. 20.-21. november, Maniitsoq.
Havfuglemonitorering ved Manitsoq, optælling af ynglekolonier (bl.a. rider og lomvier) 20.-27. juli, Maniitsoq.	Sammenligning af metoder for flytælling af storhvaler. 10.-30. september, Faxafloi Bay, Island.	Interview-undersøgelse om forekomsten af fangststyr i Illoqqortoormiut i forbindelse med projektet "Naturbeskyttelse og turisme i Nationalparken i Nord- og Østgrønland". November-december, Illoqqortoormiut.
Rejetogt med Paamiut i Vestgrønland. 22. juli-10. august, Ilulissat og Nuuk.	Indsamling af data fra brættet i Nuuk 3 gange ugentligt fra 1. september til 31. december. Undersøgelse af fangstaktivitet i relation til klima, samt tidsmæssig fordeling af fangstarter. September-december, Nuuk.	Biologiske prøver for at afdække kønsmodning og gydning hos hellefisker. 6.-11. december, Ilulissat.
Hellefisketogt med Adolf Jensen, monitorering af den indenskærs hellefiskebestand ved Uummannaq, 30. juli-12. august, Uummannaq.	Indsamling af rider i farvandet udfor Nuuk. Føde- og konditionsundersøgelser af rider. 16. september, Nuuk.	Biologiske prøver for at afdække kønsmodning og gydning hos hellefisker. 18.-19. december, Maniitsoq.
Udtagning af hud-biopsier fra hvalrosser for genetisk bestemmelse af bestandsstørrelse. 27. juli-21. august, Young Sund, Østgrønland.		
Havfuglemonitorering, Nuuk Kommune. 29. juli, Nuuk.		

Udgivelser

Bøger

Haug, T., G. Desportes, G.A. Vikingsson & **L. Witting**, 2003.
Harbour Porpoises in the North Atlantic. NAMMCO Scientific Publications, Vol. 5. The North Atlantic Marine Mammal Commission. 315 pp.

Rapporter

Born, E.W., 2003.
Hvalrosundersøgelser i Nordøstgrønland: Rapport over feltarbejde til Direktoratet for Miljø og Natur. Grønlands Naturinstitut. 3 pp.

Born, E.W., L.Ø. Knutsen, L. Heilmann and N. Levermann, 2003.
Walrus studies on Sandøen. In: Zero Zackenberg Ecological Research Operations 8th Annual Report 2002. Danish Polar Center, Ministry of Research and Information Technology. Pp. 60-61

Burmeister, A.D. & **P. Kannevorff**, 2003.
Stock assessment on snow crab in Greenland. Greenland Institute of Natural Resources. Intern rapport.

Cuyler, L.C., **M. Rosing**, J.D.C. Linnell, **P.M. Lund**, P. Jordhøy, A. Loison & **A. Landa**, 2003.
Status of 3 West Greenland caribou populations; 1) Akia-Maniitsoq, 2) Ameralik & 3) Qeqertarsuaatsiaat. Greenland Institute of Natural Resources. Technical Report No. 46. 74 pp.

Egevang, C. & D. Boertmann, 2003.
Havternen i Grønland – Status og Undersøgelser 2002. National Environmental Research Institute, Denmark. NERI Technical Report No. 438. 72 pp.
http://www.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrappporter/rappporter/FR438.pdf

Heide-Jørgensen, M.P. & P. Hollebeek, 2003.

Optælling af narhvaler i Qaanaaq og Upernavik kommuner 2002. Grønlands Naturinstitut, Teknisk rapport nr. 52. 29 pp.

Lyberth, B., 2003.

Musk ox in the high arctic – life history and spatiotemporal differences. Specialrapport, Zoologisk Institut, Københavns Universitet. 46 pp.

Meltofte H., S. Rysgaard & **S.A. Pedersen**, 2003.
Climate change in Greenland. In: Denmark's third national communication on climate change. Under the United Nations Framework Convention on climate change. Danish Environmental Protection Agency, Danish ministry of the Environment. 212 pp.
www.mst.dk/transportuk/01020400.htm

Pedersen, S. A., M. H. Ribergaard & **C. S. Simonsen**, 2003.

Micro- and mesozooplankton in Southwest Greenland waters – June 1999, May and July 2000. Technical Report No. 53, Greenland Institute of Natural Resources, Nuuk. 59 pp.

Pedersen, S.A. & B. Bergström (Ed.), 2003.
Proceedings of the Workshop on "Coupling biological models to ocean circulation models of the seas of Greenland, Iceland, and Norway with special emphasis on northern shrimp (*Pandalus borealis*) recruitment". 7-9 October 2002 at the Danish Meteorological Institute, Copenhagen, Denmark, 50pp.
(Nordic Council of Ministers, www.norden.org/fisk/).

Riget F., P. Johansen, M. Glasius, K. Vorkamp, H. Dahlgaard, D. Muir, G. Asmund, R. Dietz & **E.W. Born**, 2003.
Marine Environment. In: Riget F., J. Christensen & P. Johansen (Ed.) AMAP Greenland and the Faroe Islands 1997-2001. Vol. 2: The Environment of Greenland. Ministry of the Environment. Pp. 67-114.

Videnskabelige artikler

Andersen, L.W., **E.W. Born**, R. Dietz, T. Haug, N. Øien & C. Bendixen, 2003.
Population structure of Greenland and NE Atlantic minke whales (*Balaenoptera acutorostrata*) based on sequence variation of the D-loop of mtDNA and DNA microsatellite variation. *Mar. Ecol. Prog. Ser.* 247: 263-280.

Bloch, D., **M.P. Heide-Jørgensen**, E. Stefansson, B. Mikkelsen, L.H. Ofstad & R. Dietz, 2003. Short-term movements of pilot whales around the Faroe Isles. *Wildlife Biology* 9: 47-58.

Born, E.W., 2003.
Reproduction in male Atlantic walrus (*Odobenus rosmarus rosmarus*) from the North Water (N Baffin Bay). *Marine Mammal Science* 19(4):819-831.

Born, E.W., P. Outridge, F.F. Riget, K. Hobson, R. Dietz, T. Haug & N. Øien, 2003.
Stock structure of North Atlantic minke whales (*Balaenoptera acutorostrata*) inferred from regional variation of elemental and stable isotopic signatures in tissues. *J. Mar. Syst.* 43: 1-17.

Born, E.W., S. Rysgaard, G. Ehlme, M. Sejr, M. Acquarone & N. Levermann, 2003.
Underwater observations of foraging free-living walrus (*Odobenus rosmarus*) including estimates of their food consumption. *Polar Biology* 26: 348-357.

Buch, E., M.H. Nielsen & **S.A. Pedersen**, 2003.
On the coupling between Climate, Hydrography and Recruitment variability of Fishery Resources off West Greenland. *ICES Marine Science Symposia*, 219, 231-240.

Egevang, C., D. Boertmann, A. Mosbech & M. P. Tamstorf, 2003.

Estimating colony area and population size of little auks *Alle alle* at Northumberland Island using aerial images. *Polar Biology* 26: 8-13.

Fossen, I., **O.A. Jørgensen** & A.C. Gundersen, 2003.

Roughhead Grenadier (*Macrourus berglax*) in the waters off East Greenland: Distribution and biology. *J. Northw. Atl. Fish. Sci.*, Vol. 21:23-37.

Frie, A.K.H., V.A. Potelov, **M.C.S. Kingsley** & T. Haug, 2003.

Trends in age-at-maturity and growth parameters of female Northeast Atlantic harp seals, *Pagophilus groenlandicus* (Erleben 1777). *ICES J. Marine Science* 60(5): 1018-1032.

Hammill, M.O., V. Lesage & **M.C.S. Kingsley**, 2003.

Cancer in Beluga from the St. Lawrence Estuary. *Environmental Health Perspectives* 111: A77-A78. (Comment on Martineau et al., 2002: Cancer in wildlife, a case study: Beluga from the St. Lawrence Estuary, Quebec, Canada.)

Heide-Jørgensen, M.P., P. Richard, R. Dietz, K.L. Laidre & J. Orr, 2003.

An estimate of the fraction of belugas (*Delphinapterus leucas*) in the Canadian High Arctic that winter in West Greenland. *Polar Biology* 23: 318-326.

Heide-Jørgensen, M.P., K. L. Laidre, Ø. Wiig, M.V. Jensen, L. Dueck, H.C. Schmidt & R.C. Hobbs, 2003.

From Greenland to Canada in ten days: Tracks of bowhead whales, *Balaena mysticetus*, across Baffin Bay. *Arctic* 56: 21-31.

Heide-Jørgensen, M.P., L. Witting & M.V. Jensen, 2003.

Inshore-offshore movements of two satellite-tagged fin whales (*Balaenoptera physalus*) off West Greenland. *The Journal of Cetacean Research and Management* 5:241-245.

Heide-Jørgensen, M.P., R. Dietz, K. Laidre, H.C. Schmidt, P. Richard & J. Orr, 2003.

The migratory behaviour of narwhals (*Monodon monoceros*). *Canadian Journal of Zoology* 81: 1298-1305.

Hobbs, K.E., D.C.G. Muir, **E.W. Born**, R. Dietz, T. Haug, T. Metcalfe, C. Metcalfe & N. Øien, 2003.

Levels and patterns of persistent organochlorines in minke whale (*Balaenoptera acutorostrata*) from the North Atlantic and European Arctic. *Environ. Poll.* 121: 239-252.

Laidre, K.L., **M.P. Heide-Jørgensen**, R. Dietz, R.C. Hobbs & **O.A. Jørgensen**, 2003.

Deep-diving by narwhals, *Monodon monoceros*: differences in foraging behavior between wintering areas. *Marine Ecology Progress Series* 261: 269-281.

Levermann, N., A. Galatius, G. Ehlme, S. Rysgaard & **E.W. Born**, 2003.

Feeding behaviour of wild walrus (*Odobenus rosmarus*): do they exhibit a tendency towards dextrality? *BMC Ecology* 3:9. 13 pp. www.biomedcentral.com/1472-6785/3/9

Lockyer, C., **M.P. Heide-Jørgensen**, J. Jensen & M.J. Walton, 2003.

Life history and ecology of harbour porpoises (*Phocoena phocoena*) from West Greenland. *NAMMCO Sci. Publ.* 5: 177-194.

Mathisen, J. H., **A. Landa**, R. Andersen, & J.L. Fox, 2003.

Sex-specific differences in reindeer calf behavior and predation vulnerability. *Behavioral Ecology* 14: 10-15.

Møller, P., **E.W. Born**, R. Dietz, D. Ruzzante, T. Haug & N. Øien, 2003.

Regional differences in fatty acid composition in common minke whales (*Balaenoptera acutorostrata*) from the North Atlantic. *Journal of Cetacean Research and Management* 5(2):115-124.

Nyeland, J., A.D. Fox, J. Kahlert & O. Therkildsen, 2003.

Field methods to assess flight muscle mass in moulting geese. *Wildlife Biology* 9: 155-159.

Outridge, P.M., W.J. Davis, R.E.A. Stewart & **E.W. Born**, 2003.

Investigation of the stock structure of Atlantic walrus (*Odobenus rosmarus rosmarus*) in Canada and Greenland using dental Pb isotope signatures derived from local geochemical environments. *Arctic* 56(1): 82-90.

Simonsen, C.S. & M. A. Treble, 2003.

Tagging mortality of Greenland halibut, *Reinhardtius hippoglossoides* (Walbaum). *Journal of Northwest Atlantic Fishery Science* Vol. 31:373-385.

Stern, H.L. & **M.P. Heide-Jørgensen**, 2003. Variability of sea ice in Baffin Bay and Davis Strait. *Polar Research* 22(1): 11-18.

Storm, L. & **S.A. Pedersen**, 2003.

Development and drift of northern shrimp larvae (*Pandalus borealis*) at West Greenland. *Marine Biology* 143:1083-1093.

Wiig, Ø., **E.W. Born** & L. Toudal Pedersen, 2003.

Movement of female polar bears (*Ursus maritimus*) in the East Greenland pack ice. *Polar Biology* 26:509-516.

Witting, L., 2003.

Major life-history transitions by deterministic directional natural selection. *Journal of Theoretical Biology* 225:389-406

Witting, L., 2003.

Reconstructing the population dynamics of eastern Pacific gray whales over the past 150 to 400 years. *The Journal of Cetacean Research and Management* 5:45-54.

Mødedokumenter**Boje, J.**, 2003.

The fishery for Greenland halibut in ICES Div. XIVb in 2002. WD at NWWG . 27. april-6. maj, København.

Boje, J. & S. Christensen, 2003.

PLAICE IN DIVISION IIIA: A preliminary assessment 2003. WD at WGNSSK. 9.-18. september, Boulogne sur Mer.

Boje, J., O.T. Albert, Å. Høines & O. Smirnov, 2003.

Stock affiliations of Greenland halibut in the North Atlantic. Poster for Deep Sea Conference. 1.-4. december, Queenstown, New Zealand.

Cuylar, L.C. & **M. Rosing**, 2003.

Status of four West Greenland caribou populations 2000-2001: largest herd sizes ever. Poster presentation at the 11th Arctic Ungulate Conference. 24.-28. august, Saariselkä, Finland.

Darby, C. & **O.A. Jørgensen**, 2003.

An extended survivors analysis (XSA) of the Greenland halibut in NAFO SA 0+1. NAFO SCR Doc. 03/59. 15 pp.

Hvingel, C., 2003.

Assessment, Prediction and Risk Analysis: Stock Development and Production of Northern Shrimp off West Greenland. NAFO SCR Doc. 03/73 Serial No. N4912. 14 pp.

Hvingel, C., 2003.

Correction of Reported Past Catches of Northern Shrimp Within the Greenland EEZ to Conform to a Revision of Reporting Practices. NAFO SCR Doc. 03/74 Serial No. N4913. 3 pp.

Hvingel, C., 2003.

Data for the Assessment of the Shrimp (*Pandalus borealis*) Stock in Denmark Strait/off East Greenland. NAFO SCR Doc. 03/77 Serial No. N4918. 23 pp.

Hvingel, C., 2003.

The Fishery for Northern Shrimp (*Pandalus borealis*) off West Greenland, 1970-2003. NAFO SCR Doc. 03/75 Serial No. N4914. 26 pp.

Jarre, A., 2003.

The ecosystem approach and fishery management institutions: the noble art of addressing complexity and uncertainty with all onboard and on a budget. Seminar paper. 13. marts, Greenland Institute of Natural Resources.

Jarre, A., 2003.

Ecosystem Indicators from comparative trophic modelling: results from a workshop on comparative modelling of marine upwelling ecosystems in Cape Town in October 2002. Seminar paper. 14. marts, Greenland Institute of Natural Resources.

Jarre, A., 2003.

An EwE model to explore the impacts of fisheries in the marine foodweb off West Greenland? Seminar paper. 14. marts, Greenland Institute of Natural Resources.

Jarre, A. et al., 2003.

ICES. Report of the Working Group on Fisheries Systems, 29 April-2 May 2003, ICES Headquarters, Denmark. ICES CM 2003/D:06.

Jørgensen, O.A., 2003.

Assessment of the Greenland Halibut Stock Component in NAFO Subarea 0 + Div 1A offshore + Div. 1B-1F. NAFO SCR Doc. 03/53. 17 pp.

Jørgensen, O.A., 2003.

Survey for Greenland Halibut in ICES Division 14B, June-July, 2002. WP for ICES NWWG.

Jørgensen, O.A., 2003.

Survey for Greenland Halibut in NAFO Divisions 1C-1D, 2002. NAFO SCR Doc. 03/20. 27 pp.

Kannevorff, P. & **K. Wieland**, 2003.

Calculating a TAC for Northern Shrimp (*Pandalus borealis*) in West Greenland Waters (NAFO Subareas 0+1). NAFO SCR Doc. 03/86. Serial No. N4928. 5 pp.

Kannevorff, P., 2003.

Occurrence of (*Pandalus montagui*) in Trawl Survey Samples from NAFO Subareas 0+1. NAFO SCR Doc. 03/70. Serial No. N4909. 4 pp.

Kannevorff, P., 2003.

Salmon fishery in Greenland 2002. North Atlantic Salmon Working Group. Working Paper 2003/34, 7 pp.

Kannevorff, P. & **K. Wieland**, 2003.

Stratified-random Trawl Survey for Northern Shrimp (*Pandalus borealis*) in NAFO Subareas 0+1 in 2003. NAFO SCR Doc. 03/71. Serial No. N4910. 27 pp.

Nyeland, J., 2003.

Greenland Country Status Report (Management, monitoring and seabird research). CAFF-møde 27.-31. januar, Tromsø, Norge.

Nyeland, J., 2003.

Murre status report til CAFF-møde 27.-31. januar, Tromsø, Norge.

Nyeland, J., 2003.

Mødedokument til opstart af projekter i Sisimiut og Maniitsoq med KNAPP.

Rosing-Asvid A., 2003.

Methodology used in diet and consumption studies of harp seals in Greenland. ICES working paper (WP SEA 119). 5 pp.

Short, P.B., R.W. Johnson, D. G. Reddin, R. Brown, T. King & **P. Kanneworff**, 2003. Identification and characteristics of North American and European Atlantic Salmon (*Salmo salar* L.) caught at West Greenland in 2001. North Atlantic Salmon Working Group. Working Paper 2003/2. 31 pp.

Siegstad, H., H.J. Rätz & C. Stransky, 2003. Assessment of Other Finfish in NAFO Subarea 1. NAFO SCR document. 03/34, Serial No. 4851. 6pp.

Siegstad, H., H.J. Rätz & C. Stransky, 2003. Assessment of Demersal redfish in NAFO Subarea 1. NAFO SCR document. 03/35, Serial No. 4853. 9pp.

Siegstad, H. & R.P. Frandsen, 2003. Denmark/Greenland research report for 2002. NAFO SCS document. 03/16. 7 pp.

Siegstad, H., 2003. The Greenland fishery for northern shrimp (*Pandalus borealis*) in NAFO Divisions 3M and 3L in 2000-2003.

Simonsen, C.S. & J. Boje, 2003. An Assessment of the Greenland Halibut Stock Component in NAFO Division 1A Inshore. NAFO Scientific Council Research Documents 03/49.

Storr-Paulsen, M. & O.A. Jørgensen, 2003. Biomass and Abundance of Demersal Fish Stocks off West Greenland Estimated from the Greenland Shrimp Survey, 1988-2001. NAFO SCR Doc. 03/29 Ser. No. N4843. 24 pp.

Storr-Paulsen, M., 2003. Cod stock off West Greenland. Presented to ICES North Western Working Group, April-May 2003, Working doc. 16.

Storr-Paulsen, M., K. Wieland, H. Hovgård & H.-J. Rätz, 2003. The stock structure of Atlantic cod (*Gadus morhua*) in West Greenland waters: Implications of transport and migration. ICES/Doc. 06:6.

Wieland, K. & M. Storr-Paulsen, 2003. Atlantic cod in Greenland waters. Working Doc., ICES/GLOBEG WG on Cod and Climate Change, 19 pp.

Wieland, K., 2003. Abundance of young (age 1, 2 and 3) northern shrimp (*Pandalus borealis*) off West Greenland (NAFO Subareas 0+1) in 1993-2003, and changes in mean size-at-age related to temperature and stock size. NAFO SCR Doc. 03/76, 22 pp.

Wieland, K., 2003. Some considerations on the effect of temperature and stock density on recruitment of northern shrimp (*Pandalus borealis*) in West Greenland waters (NAFO Subareas 0+1). Working Paper, NAFO Scientific Council Meeting 5-11 November, 4 pp.

Witting, L., 2003. Assessments of North Atlantic fin whales. NAMMCO Working Paper SC/11/MF/8.

Witting, L., 2003. Assessments of North Atlantic minke whales. NAMMCO Working Paper SC/11/MF/7.

Witting, L. & M.C.S. Kingsley, 2003. Intern rapport til den Grønlandske delegation. Det 55. møde for den Internationale Hvalfangstkommissions Videnskabelige Komité.

Witting, L., 2003. On the development of a model uncertainty based Strike Limit Algorithm. IWC Working Paper SC/55/AWMP5.

Anden formidling

Mundtlig formidling

Born, E.W., 2003. Hvalrossen i Grønland. Foredrag i Polarcafé (Dansk Polarcenter). 7. januar, København.

Born, E.W., 2003. Anvendelse af satellit-telemetri til studier af havpattedyr: Nogle arktiske eksempler. Forelæsning på Københavns Universitet i faget Polarbiologi. 7. februar, København.

Born, E.W., 2003. Satellite telemetry in studies of marine mammals: Arctic examples. Forelæsning i International Student's Organisation (DIS) i faget Marine Biology. 6. maj, København.

Born, E., 2003. Hvad ved hvalrosser? Medvirken i film om hvalrosser i Østgrønland, Young Sund, af L.Ø. Knutsen for SVT2 og TV2. 7. oktober, Sverige.

Born, E., 2003. Hvalrosser og den globale opvarmning. Medvirken i film af L.Ø. Knutsen for SVT2s Videnskabsmagasinet. Emne: Hvalrosser, Grønlands Naturinstituts arbejde i Østgrønland og betydningen for hvalrosser af global opvarmning. 19. november, Sverige.

Cuyler, L.C., C. Isaksen & H. Mathæussen, 2003. Kursus/seminar for jagtbetjente i samarbejde med GFLK. Om biologisk rådgivning og samarbejdsmuligheder. 7. februar, Nuuk.

Cuyler, L.C., 2003.

Caribou & muskoxen monitoring in Greenland. Foredrag på workshop om The human dimension - local interests in monitoring and management of caribou and muskoxen.

5. november, Nuuk.

Frandsen, R.P., 2003.

Foredrag vedrørende blækspruttebestanden ved Grønland afholdt i forbindelse med besøg af EU-delegation.

25. juli 2003, Nuuk.

Frandsen, R.P., 2003.

Foredrag vedrørende viden om blæksprutter i Grønland afholdt på ICES-møde.

10. oktober, Grækenland.

Gundersen, A. & C.S. Simonsen, 2003.

Hellefisk, kønsmodning og gydning i grønlandsk farvand. Foredrag.

16. oktober, Nuuk.

Heide-Jørgensen, M.P., 2003.

Tema om narhvaler i forbindelse med Tulugaq-kampagnen. KNR radioudsendelse.

December 2003, Grønland.

Hvingel, C., 2003.

Rejer, sex og penge. Foredrag på KulturNat 2003.

Januar, Nuuk.

Hvingel, C., 2003.

Rådgivning vedr. rejefiskeriet i 2004. Pressemøde.

Nuuk.

Jørgensen, O.A., 2003.

Foredrag om hellefisk, biologi og rådgivning til seminar om indenskærs hellefisk.

13.-15. maj, Nuuk.

Kingsley, M.C.S. 2003.

Sampling for Resource Assessment. Internt foredrag.

25. marts, Nuuk

Kingsley, M.C.S. 2003.

Grønlands Naturinstitut. Hvordan det gik med at søge EU-penge. Foredrag til SULISA-seminar om EU bevillingsmuligheder.

9. december Nuuk

Kristensen, E. & M. Storr-Paulsen, 2003.

Radioudsendelse i KNR om torskebestanden.

13. april, Nuuk.

Kristensen, E., 2003.

Kursus for miljøjournalister.

19.-21. april, Nuuk.

Lyberth, B., 2003.

Foredrag om biologistudiet til uddannelsesdag på Qeqqani Ilinniarnertuunngorniarfik.

November, Nuuk.

Mathæussen, H., 2003.

Dissekering af fugle og databehandling for ATI-praktikanter.

April, Nuuk.

Nyeland, J., 2003.

Seabird harvest in Greenland 1993-2000. Præsentation af "Murre Strategy and Action Plan; Greenland". Præsentation af "Seabird by-catch; Greenland". CAFF-møde.

27.-31. januar, Tromsø, Norge.

Nyeland, J., 2003.

Indlæg i tv-program om lomvier i forbindelse med Tulugaq-kampagnen.

4. marts, Nuuk.

Nyeland, J., 2003.

Foredrag til Tulugaq-møder i Upernavik med hhv. kommunalbestyrelse, interesseorganisationer og borgermøde.

17.-21. marts, Upernavik.

Nyeland, J., 2003.

Indlæg i tv-program om ederfugle i forbindelse med Tulugaq-kampagnen.

2. juni, Nuuk.

Nyeland, J., 2003.

Direkte radiooptagelse vedr. Pinnngortitaleriffiks fuglearbejde.

Juli, Nuuk.

Nyeland, J., 2003.

Foredrag til Tulugaq-møder i Maniitsoq med hhv. kommunalbestyrelse, interesseorganisationer og borgermøde.

3.-7. november, Maniitsoq.

Siegstad, H. & J. Boje, 2003.

Offentligt foredrag i Sisimiut om torsk, krabber og rejer.

25. marts, Sisimiut.

Siegstad, H., 2003.

Radiointerview i lokalradioen i Sisimiut om torsk, krabber og rejer.

25. marts, Sisimiut.

Siegstad, H., 2003.

Foredrag på HTX-uddannelsen om biologistudiet.

26. marts, Sisimiut.

Siegstad, H., 2003.

Foredrag for Cesar Deben direktør for DG-fish i EU.

22. april, Nuuk.

Simonsen, C.S., 2003.

Havbiologi i grønlandske farvande og noget om hellefisk i særdeleshed. Foredrag på ATI-skolen.

8. maj, Maniitsoq.

Storr-Paulsen, M., 2003.

Foredrag for kommunalbestyrelsen i Nuuk om den indenskærs torskebestand med fokus på Kapisillit.

19. februar, Nuuk.

Storr-Paulsen, M., 2003.

The stock structure of Atlantic cod in West Greenland waters. Foredrag ved ICES Annual Science Conference.

26. september, Tallinn, Estland.

Storr-Paulsen, M. & K. Wieland, 2003.

Foredrag om torskebestanden for KNAPK, Fiskeridirektoratet, tyske kolleger og politikere i anledning af Walter Herwigs besøg. 17. november, Nuuk.

Wieland, K., 2003.

Effect of temperature on size, recruitment and biomass of northern shrimp off West Greenland. Foredrag på Grønlands hydrografi workshop.

18.-20. marts, Nuuk.

Wieland, K., 2003.

Relevance of temperature data recorded on standard hydrographic stations for studies on shrimp and demersal fish. Foredrag på Grønlands hydrografi workshop.

18.-20. marts, Nuuk.

Wieland, K., 2003.

Offshore-coastal-fjord transport of the pelagic stages of northern shrimp: How to study. Foredrag på Grønlands hydrografi workshop.

18.-20. marts, Nuuk.

Skriftlig formidling

Acquarone, M., **E.W. Born**, A. Chwalibog & J. Speakman, 2003.

Walrus field metabolic rate by doubly labeled water. Præsentation ved 15th Biennial Conference on the Biology of Marine Mammals.

14.-19. december, Greensboro, USA.

Born, E.W., F.F. Riget, **M.C.S. Kingsley**, R.

Dietz, T. Haug, P. Møller, D.C.G. Muir, P. Outridge & N. Øien, 2003.

A multi-elemental approach to identification of sub-populations of whales. Poster præsenteret ved 15th Biennial Conference on the Biology of Marine Mammals.

14.-19. december, Greensboro, USA.

Cuyler, L.C. & M.C.S. Kingsley, 2003.

Biologisk rådgivning vedr. rensdyrjagt 2003 til Direktoratet for Miljø og Natur.

28. april. Upubliceret. 3 pp.

Cuyler L.C., 2003.

Biologisk rådgivning for moskusoksejagt i Ivittuut 2004 til Direktoratet for Miljø og Natur.

17. december. Upubliceret. 8 pp.

Cuyler L.C., 2003.

Faktaark om rensdyr og moskusokse til Tulugaq-kampagnen.

Marts.

Heide-Jørgensen, M.P., 2003.

Grønlands vinterhvaler. *Naturens Verden* 2003/1: 24-33.

Hvingel, C., 2003.

Biologisk rådgivning og overpakning i rejefiskeriet. Artikel i AG og Sermitsiaq.

August.

Hvingel, C., 2003.

Kvaliteten af Rejerådgivningen. Artikel i AG og Sermitsiaq.

August.

Jørgensen, O.A., 2003.

Udstilling på Pingortitaleriffik om hellefisk ved Vestgrønland.

Januar, Nuuk.

Kristensen, E., E.W. Born & M.P. Heide Jørgensen, 2003.

Naturinstituttets biologer arbejder for Grønland. Artikel i Sermitsiaq.

September.

Pedersen, S.A., M.H. Ribergaard & C. Simonsen, 2003.

Distribution, current transport and life cycles of micro- and mesozooplankton in Southwest Greenland waters. Poster.

Pedersen, S.A., 2003.

Forskning på to fronter. I "Strømninger i Nordatlanten – en præsentation af Det Nordatlantiske Forskningsprogram"

www.dpc.dk/naf

Tøttrup, A., **C. Egevang** & D. Boertmann, 2003.

Grønne Ejland – Terners øer. *Fugle og Natur* nr. 1, 2003: 28-31.